

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἐστί» (ή ἐν τῷ «Ἄδειν»)

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/570/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 10/8/2011 11:43:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 30/06/2026 16:36:09

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 11 Ιουνίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 10/8/2011 11:43:00 μμ

Βιογραφία

Ἦσας Γαβριήλ πρὶν τὸ Χαῖρε τῆς Κόρης.
Ἄδεις δὲ καὶ νῦν, Ἄξιόν σε ὑμνεῖν.

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας, τὸ «Ἄξιον ἔστι», εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς περίφημες εἰκόνες τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Βρίσκεται στὸ ναὸ τοῦ Πρωτάτου στὶς Καρυές τοῦ Ἁγίου Ὁρους, θεωρούμενη ὡς «κοινὴ εφέστιος προστάτις» εἰκόνα ὅλων τῶν Ἀγιορείτικων Μονῶν, φέρουσα στὸ πλαίσιο τῆς τὶς σφραγίδες καὶ τῶν 20 Μονῶν. Ἀρχικὰ ἡ εἰκόνα αὐτὴ βρισκόταν σὲ ἓνα παντοκρατορινὸ κελὶ στὴν τοποθεσίᾳ τῆ λεγόμενῃ κοιλάδα τοῦ «Ἄδειν» κοντὰ καὶ κάτω ἀπὸ τὴ σκῆτῃ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα.

Τὴν 11 Ἰουνίου 980 μ.Χ. (κατὰ ἄλλους τὸ 982 μ.Χ.) ὁ γέροντας ἔλειπε ἀπὸ τὸ κελί, καθὼς εἶχε πάει σὲ μιὰ ἀγρυπνία στὶς Καρυές, ἀφήνοντας μόνον τὸν υποτακτικὸ τοῦ. Ὁ υποτακτικὸς τῆ νύχτα ἔκανε κανονικὰ τὸν κανόνα τοῦ. Ἀκούει σὲ μιὰ στιγμή νὰ τοῦ χτυπάνε τὴν πόρτα, ἀνοίγει καὶ βλέπει ἓναν περαστικὸ νὰ τοῦ ζητᾷ νὰ τὸν φιλοξενήσῃ, πράγμα ποῦ γίνεται. Συνεχίζει ὁ μοναχὸς τὸν κανόνα τοῦ μέχρι ποῦ φτάνει στὴν θ' ὠδὴ «Τὴν Τιμιωτέρα τῶν Χερουβίμ...». Τότε τὸν διακόπτει ὁ φιλοξενούμενος καὶ τοῦ λέει: «Ὅχι, πρῶτα θὰ πεις: Ἄξιον ἔστιν ὡς ἀληθῶς...» ὡς συμπλήρωμα τοῦ ὑπὸ τοῦ Κοσμᾶ Μαΐουμά (βλέπε 14 Ὀκτωβρίου) Μεγαλυνάριου τῆς Θεοτόκου. Ὁ μοναχὸς ἐνθουσιασμένος ζητᾷ νὰ τοῦ γράψῃ ὁ νέος τὸν ὕμνο γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ τὸ ψάλλῃ καὶ αὐτός. Ἐπειδὴ ὁμως δὲ βρέθηκε μελάνι καὶ χαρτὶ μέσα στὸ κελί, ὁ μυστηριώδης ξένος μοναχὸς χάραξε τὸν ὕμνο μὲ τὸ δάκτυλό τοῦ σὲ μιὰ πέτρινη πλάκα καὶ προσθέτοντας ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ ψάλλεται στὸ ἐξῆς ὁ ὕμνος αὐτὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὀρθόδοξούς, ἐγένε ἀφαντος.

Οἱ Ἀγιορείτες ἔστειλαν τὴν πλάκα στὸν βασιλιά καὶ στὸν Πατριάρχη Νικόλαο Χρυσοβέργη (βλέπε 16 Δεκεμβρίου), ὁ ὁποῖος ἐνέκρινε τὴν εἰσαγωγή τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτοῦ ὕμνου στὸ λειτουργικὸ βίβιο τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν δε εἰκόνα, μπροστὰ στὴν ὁποία ψάλλθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ὁ ἀγγελικὸς ὕμνος, τὴ μετέφεραν στὸ Πρωτάτο, στὸ ὁποῖο καθιερώθηκε νὰ γίνεται καὶ ἡ ετήσια πανήγυρη σὲ ἀνάμνηση τοῦ θαύματος καὶ πρὸς τιμὴ τῆς Θεοτόκου.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἀρχαῖο συναξάριο, ἡ γιορτὴ αὐτὴ ἀρχικὰ τελούνταν στὸ Κελλί, ὅπου εἶχε γίνῃ τὸ θαῦμα, καὶ μάλιστα πρὸς τιμὴ τοῦ ἀρχάγγελου Γαβριήλ, ποῦ χωρὶς ἄλλο ἦταν ὁ θαυμαστός ἐκεῖνος ξένος μοναχός.

Ἔτσι, τὸ Μεγαλυνάριο αὐτὸ τῆς Θεοτόκου ποῦ συνέθεσε ὁ Κοσμᾶς (ὁ ἐπίσκοπος Μαΐουμά) σήμερὰ ὀνομάζεται «Ἄξιον ἔστι», ἐκ τῶν δύο πρώτων λέξεων τοῦ Θεομητορικοῦ αὐτοῦ ὕμνου ποῦ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Ἄξιον ἔστιν ὡς ἀληθῶς,

μακαρίζειν σὲ τὴν Θεοτόκον,

τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον,

καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ

καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεῖμ

τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,

τὴν ὄντως Θεοτόκον,

σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἀναφέρει ὅτι τὸ γεγονός αὐτὸ εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ τούτο μαρτυρεῖται ἀπὸ τὰ Μηναιὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου στις 11 Ἰουνίου ἀναγράφεται: «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἢ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν».

Ἡ εἰκόνα «Ἄξιον Ἔστί» ἔχει διαστάσεις 70,5x44 εκ. χωρὶς τὴν ἀργυρὴ θήκη που τὴν περιβάλλει. Λόγω τοῦ χρόνου που πέρασε, ἡ μορφή τῆς Θεοτόκου ἦταν πολὺ σβησμένη, ἀλλὰ μετὰ ἀνακαίνιση διατηρεῖται σε ικανοποιητικὴ κατάσταση καὶ διαβάζεται ἡ ἐπιγραφή «Μήτηρ Θεοῦ Καρυώτισσα». Κατασκευάστηκε στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τὸ πρότυπο τῆς Παναγίας Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου τῆς Κύπρου, ἔργο τοῦ Ευαγγελιστοῦ Λουκά καὶ ἀπεικονίζει τὴν Θεοτόκο με τὴ μορφή που εἶχε λίγο πρὶν τὴν κοίμησή της.

Στις 3 Ὀκτωβρίου 1913 μ.Χ., μετὰ ἀπὸ ολονύκτια ἀγρυπνία στὸ Ναὸ τοῦ Πρωτάτου, οἱ Ἀγιορείτες μοναχοὶ συνέταξαν τὸ μνημειώδες ψήφισμα τῆς αἰωνίου καὶ ἀδιασπάστου ἐνώσεως με τὴν Μητέρα Ελλάδα καὶ τὸ υπέγραψαν ἕνας-ἕνας με μετάνοια ἐνώπιον τῆς εἰκόνας αὐτῆς.

Ἡ πρώτη ἐξοδος τῆς εἰκόνας «Ἄξιον Ἔστί» ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἐγίνε το 1963 μ.Χ. κατὰ τὸν εορτασμὸ τῆς Χιλιετηρίδος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅταν μεταφέρθηκε στὴν Ἀθήνα, ὅπου τὴν προσκύνησαν πλῆθη πιστῶν. Το 1985 μ.Χ. μεταφέρθηκε με πλοῖο τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ γιὰ προσκύνηση στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου οἱ ἐπίσημοι τῆς πόλεως τὴν υποδέχθηκαν μπροστὰ στὸ Λευκὸ Πύργο με τιμές Ἀρχηγοῦ Κράτους.

Εμφάνιση τῆς Παναγίας «Ἄξιον Ἔστί» στὸν Γέροντα Παῖσιο

Διηγήθηκε ὁ Γέροντας Παῖσιος: «Τὴ Δευτέρα τῆς Διακαινησίμου καθόμουν στὸ Ἀρχονταρῖκι καὶ ἔλεγα τὴν ευχή. Ξαφνικὰ αἰσθάνθηκα μιὰ ευωδία, ἄλλο πράγμα! Βγήκα στὸ διάδρομο νὰ δω ἀπὸ πού προέρχεται, πήγα στὴν Ἐκκλησία, τίποτα. Βγήκα ἔξω στὴν αὐλὴ. Ἡ ευωδία ἦταν πολὺ πιο ἐντονη. Ἀκούστηκε νὰ χτυπᾷ τὸ τάλαντο. Κοίταξα καὶ εἶδα νὰ κατεβαίνει πρὸς τὰ κάτω ἡ λιτανεῖα, καὶ κατάλαβα ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας».

Αὐτὴ τὴν ἡμέρα γίνεται ἡ λιτανεῖα τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας τοῦ «Ἄξιον ἔστί». Κατεβαίνει πιο κάτω ἀπὸ τὸ Κουτλουμούσι, ὡς τὸ Κελλί τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων (Ἀλυπίου). Τὸ Κελλί τῆς «Παναγούδας» ἀπέχει ἕνα χιλιόμετρο περίπου. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπόσταση ἡ Παναγία ἔστειλε τρόπον τινὰ τὸν χαιρετισμὸ τῆς στὸν Γέροντα.

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πατέρων ἀθροίσθητε, πασὰ τοῦ Ἄθω πληθὺς, πιστῶς ἐορτάζοντες, σήμερον χαίροντες, καὶ φαιδρῶς ἀλαλάζοντες, πάντες ἐν εὐφροσύνῃ, τοῦ Θεοῦ γὰρ ἡ Μήτηρ, νῦν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, παραδόξως ὑμνεῖται διὸ ὡς Θεοτόκον ἀεὶ ταύτην δοξάζομεν.

Ἄτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῆ σεπτῆ σου Εἰκόνι Γαβριήλ ὁ Ἀρχάγγελος, καταπτὰς ἐν σχήματι ξένω, τὴν ὥδῃν σοι ἀνέμελψεν, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, τὴν μόνην μακαρίζειν σε Ἄγνη, ὡς Μητέρα τοῦ τῶν ὄλων Δημιουργοῦ, καὶ σώζουσιν τοὺς κρίζοντας· δόξα τοῖς θαυμασίοις σου Ἄγνη, δόξα τοῖς μεγαλείοις σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προνοίᾳ Ἄχραντε.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐορτάζει σήμερον ἅπας ὁ Ἄθως, ὅτι ὕμνοις δέδεκται, ὑπὸ Ἀγγέλου θαυμαστῶς, σοῦ τῆς Ἄγνης Θεομήτορος, ἣν πᾶσα κτίσις γεραίρει δοξάζουσα.

Ἄτερον Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ'. Τῆ ὑπερμάχῳ.

Ὡς ἐπιστὰς ἀπ' οὐρανοῦ ἐν ξένω σχήματι Ὁ Γαβριήλ τὸν μοναστὴν ἐμυσταγώγησε Μακαρίζει καὶ ὑμνεῖν σε ἀξίως Κόρη. Ἄλλ' ἡμεῖς τούτου τὴν μνεῖαν ἐορτάζοντες τὴν πολλήν σου πρὸς ἡμᾶς ὑμνοῦμεν πρόνοιαν καὶ βοῶμέν σοι, χαῖρε Ἄθω ἡ ἔφορος.

Μεγαλυνάριον

Ἄξιον ὑμνεῖν σε διὰ παντός, τὴν Θεοῦ Μητέρα, καὶ προστάτιν τῶν γηγενῶν, παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, Παρθένε διδαχθέντες, ὑμνοῦμεν καθ' ἐκάστην, τὰ μεγαλεῖά σου.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

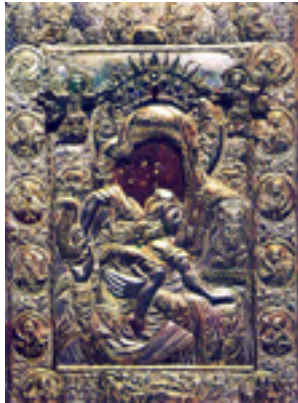
Η εφέστιος θαυματουργός εικόνα του Αγίου Όρους, «Άξιόν Εστιν», στο Πρωτάτο Καρυές

Σύναξη της Παναγίας «Άξιόν Εστί» (ή έν τῷ « Άδειν»)

Σύναξη της Παναγίας «Άξιόν Εστί» (ή έν τῷ « Άδειν»)

Σύναξη της Παναγίας «Άξιόν Εστί» (ή έν τῷ « Άδειν»)

Άξιόν εστί. Η θαυματουργή εικόνα του Πρωτάτου - Έργο και φωτογραφία Βενιαμίν ιερομονάχου Κοντράκη (1872) - Συλλογή Αγιορειτικής Φωτοθήκης

Παναγία το Άξιόν Εστίν - 1866 μ.Χ. - Συλλογή Μονής Σιμωνόπετρας, Άγιον Όρος

Σύναξη της Παναγίας «Άξιόν Εστί» (ή έν τῷ « Άδειν»)

Σύναξη της Παναγίας «Άξιόν Εστί» (ή έν τῷ « Άδειν»)

Πρώτη έξοδος της εικόνας «Άξιόν Εστί» από το Άγιο Όρος (1963 μ.Χ., Αθήνα)

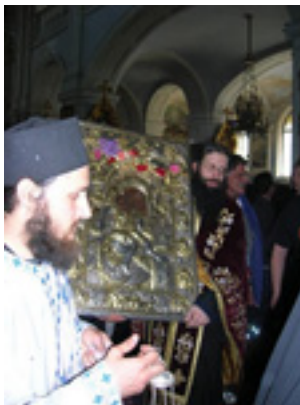
Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

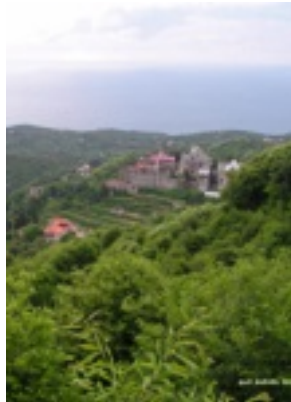
Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

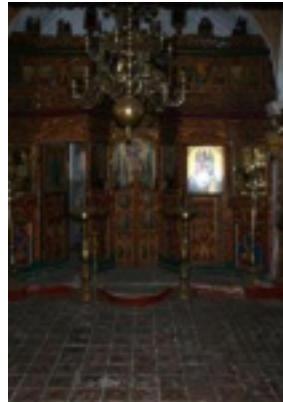
Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Άξιον Έστί»

Το Ιερό Κελλί Άξιον Εστιν

Η εκκλησία του κελλιού

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το «Άξιον Έστί»

Ακούστε το «Άξιον Έστί»

Διήγηση για τον ύμνο «Άξιον Έστί»

Ο Αγγελικός ύμνος Άξιον Εστί από
Σιμωνοπετρίτες Πατέρες!

Σχετικά κείμενα

1. [Κανών παρακλητικός εις τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον «Ἄξιον ἔστιν»](#)
2. [Ευωδία ἀπὸ το «Ἄξιον ἔστιν»](#)

Σχετικές συνδέσεις

1. [Ἅγιος Κοσμάς ὁ Μελωδὸς ἐπίσκοπος Μαΐουμά](#)
2. [Ἅγιος Νικόλαος Β' Χρυσοβέργης](#)
3. [Σύναξη τῆς Παναγίας «Ἄξιον ἔστι» \(ἢ ἐν τῷ «Ἄδειν»\)](#)

Παραπομπές

1. [ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET](#)
2. [ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ](#)
3. [Ἅγιον Ὄρος](#)
4. [Ἁγίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου Συναξαριστῆς τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ενιαυτοῦ](#)
5. [wikipedia](#)
6. [Ἀρχονταρῆκι](#)
7. [www.synaxarion.gr](#)